

Evropské dotace – nové možnosti, příležitosti a zkušenosti měst a obcí

Programové období 2014–2020 přináší oproti předchozímu období sice omezenější, přesto stále ještě poměrně širokou škálu možností, jak podpořit rozvoj sídel ČR. V prosinci vyšla speciální dotační příručka zaměřená na obce jako žadatele. Čtenáři se v ní dozví, v jakých oblastech mohou municipalita čerpat dotace z Evropské unie. Publikace také obsahuje informace o tom, jaká byla aktivita a úspěšnost projektů obcí a měst v minulém období a na co si do budoucna dát pozor.

Obce byly v předchozím programovém období významnými žadateli o prostředky ze strukturálních fondů. Celkem podaly více než 36 tisíc žádostí v objemu 358 mld. Kč. Jejich absorpční kapacita byla skoro dvakrát vyšší, než jakou mohly operační programy uspokojit. V připravených projektech tedy dřímá velký potenciál do následujících let. Vydaná příručka je praktickým nástrojem umožňujícím rychlou orientaci v nabídce evropských strukturálních a investičních fondů městům a obcím.

Slouží zejména jako jednoduchý rozcestník, který shrnuje základní informace a specifické podmínky z pohledu obcí. Podrobnější pravidla a omezení jsou pak stanovená v příslušných oficiálních dokumentech řídicích orgánů, zejména ve výzvěch.

Realizace projektů financovaných z prostředků EU nebývá nejjednodušší záležitostí, jak dokazují zkušenosti z předchozích let i samotná komplexnost nastaveného systému. Ne všechny výdaje obcí investované do přípravy projektových žádostí

byly pozitivně zúročeny úspěšně zrealizovaným projektem. I v předchozím období se našly projekty samospráv, které byly neúspěšné v procesu hodnocení, potýkaly se s nově vzniklými nezpůsobilými výdaji, či dokonce vrácením dotace při nesprávném nakládání. Deset procent žádostí obcí bylo vyřazeno pro nesplnění formálních kritérií a přijatelnosti. Průměrně 10% schválené dotace nebylo obcím proplaceno z důvodu úspor či krácení. Ani skutečnost, že projekt byl úspěšně ukončen a vyúčtován, neznamená, že vyplacená částka bude finální.

K listopadu 2015 dosáhla suma vratek obcí téměř 2 mld. Kč.

I přes veškeré úsilí vlády ČR o zjednodušení při čerpání evropských prostředků zůstává nepřehledné množství evropských i národních předpisů, které musí být při rozdělování dotací respektovány. Z tohoto důvodu vyžaduje příprava a realizace projektů vysoce odbornou komplexní činnost, v níž musí být uplatněny principy projektového řízení a využita spolupráce řady profesí uspořádaných do projektových týmů. Analýza čerpání finančních prostředků obcí by měla na vybraných údajích ukázat, že příprava a realizace projektů je složitou agendou, která nemusí být vždy stoprocentně úspěšná.

Věříme, že publikace bude pro zastupitele a pracovníky měst a obcí užitečným pomocníkem při hledání možností financování rozvojových projektů, a přejeme žadatelům mnoho kvalitních a úspěšných projektů. Publikaci zpracovala společnost MEPCO, s. r. o. (Mezinárodní poradenské centrum obcí), ve spolupráci se Svazem, případně fyzicky k dispozici na vyžádání.

Alexandra Šimčíková
MEPCO, s. r. o.

